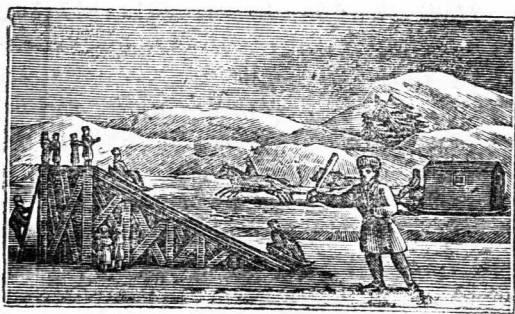

πνέδασιν ταύτην ὑπεραγαποῦν αἱ Ῥωσσίδες, ὡς καὶ οἱ Ῥῶσοι. Ἐνδεδυμένοι τὰς παχείας καὶ βαρυτίμους γούνας των, ἀντιστέκουν εἰς τὸ ψύχος μὲ ἡρωϊσμόν, ὅστις ἐκπλήττει ἀνθρώπους ἀπὸ νοτιωτέρας χώρας. Τὴν νύκτα φωτίζονται οἱ πᾶγόλοφοι μὲ χρωματισμένους λύχνους· ἡ δ' ἀπὸ τὴν χιόνα τοσούτων ποικιλοχρόων φώτων ἀντανάκλασις ὑπεραυξάνει τὸ κάλλος τῆς σκηνῆς. Οἱ εὐγενεῖς καὶ ἄλλοι πλούσιοι περιφέρονται μὲ χαμουλκοὺς ὑπερηφάνους· καὶ αὕτη δὲ ἡ Αἰκατερίνα, ἡ δευτέρα, ἐβλέπετο πολλάκις ἀναμέσον τοῦ λαοῦ εἰς τοιαύτας περιστάσεις. Εἶχε καμωμένον ἐξεπίτηδες μέγιστον πολυτελεῖ χαμουλκὸν, ἀρκετὸν νὰ χωρῇ ὅλην τὴν αὐτοκρατορικὴν οἰκογένειαν· εἰς τοῦτον ἦσαν προσκολλημένοι δι' ἀλύσειν δεκατέσσαρες ἢ δεκαῆξ μικρότεροι χαμουλκοί, ἀκολουθοῦντες ἀνά ζεύγη, διὰ τὴν θεραπείαν τῆς αὐτῆς μεγαλειότητος· ὅλοι δ' ἐντάμα ἐσύροντο ὑπὸ δώδεκα ἢ δεκατεσσάρων ἵππων.

ΓΕΩΡΓΙΑ:—ΠΕΡΙ ΑΔΕΛΠΑΛΛΗΛΟΣΠΟΡΙΑΣ.

ΕἶΝΑΙ ἀνάγκη νὰ γνωστοποιῶνται ὅσον τὸ δυνατόν εἰς τὴν Ἑλλάδα αἱ μέθοδοι, τὰς ὁποίας ἀκολουθοῦσιν εἰς τὴν γεωργίαν οἱ πολιτισμένοι τῆς Εὐρώπης λαοί· ἐπεὶ δὲ χωρὶς αὐτὰς ἀποθνήσκει μὲν δυστυχῆς ὁ γεωργὸς, ἀφοῦ καταζήση ἄπορος, ἀφαιρεῖται δὲ τὸ ταμεῖον μεγάλην ποσότητα τοῦ νομιμωτάτου τῶν φόρων, τῆς δεκάτης, καὶ ὅλη ἐν γένει ἡ κοινωμία πάσχει.

Μεταξὺ δὲ τῶν ἄλλων διακρίνει μάλιστα τὴν γεωργίαν τῶν Εὐρωπαίων ἡ καλὴ συνήθεια τὴν ὁποίαν ἔχουσι νὰ μὴν ἀφίνωσι ποτέ, καθὼς ἡμεῖς, τὴν γῆν ἀργὴν, δηλαδὴ νεατὴν, ἐπεὶ δὲ ἡ γῆ εἶναι μὲν πάντοτε πρόθυμος νὰ ἀνταμβῇ τοὺς κόπους τοῦ ἀνθρώπου, ὡς ἀληθὴς καὶ φιλόστοργος μήτηρ, ἀλλὰ μὲ διαφόρους καρποὺς πάντοτε. Ἡ πείρα τῶν ὀντι ἀπέδειξε, 1. ὅτι τινὰ φυτὰ εὐδοκιμοῦσι πλεότερον, ὅταν σπείρωνται κατόπιν τινῶν ἄλλων· 2. ὅτι ὅλα δὲν ἐξαντλοῦσι τὴν δύναμιν τῆς γῆς ὁμοίως· ἐξεναντίας, εὐρίσκονται τινὰ, τὰ ὁποῖα καὶ τὴν καλῆς τρεφούσιν. Οὕτω, παραδείγματος χάριν, τὸ τριφύλλιον, ἡ μηδική, καὶ ἡ ὀνοβρυχίς, εὐκαρπίζουσι τὴν γῆν,

καθὼς καὶ ὅλα τὰ πολυετῶς ζῶντα φυτὰ τῶν πεδιάδων, ὅταν κόπτονται μὲ τὸ δρεπάνιον, ἢ τρώγονται ἀπὸ ζῶα πρὶν μεστώσωσιν.

Ἐξεναντίας, τὰ σιτηρὰ φυτὰ, δηλαδὴ, ἡ κριθή, ἡ βρίζα, καὶ ἄλλα ὁμοιογενῆ, ἀλλὰ κατ' ἐξοχὴν ὁ σῖτος, ἀδυνατίζουσι τὴν γῆν, ὅταν ὁ καρπὸς των ὠριμάσῃ.

Ἀπὸ δὲ τὰς ῥίζας, τὸ γεώμηλον ἀδυνατίζει καὶ αὐτὸ πολὺ τὴν γῆν· ἐπεὶ δὲ τὸ κραμβολάχανον, καὶ ἡ βενιάς (σαλγάμι). Τὸ δὲ σεῦτλον (κοκκινόγούλιον) καὶ καρωτὸν ἢ δαυκίον ὀλίγον ἀδυνατίζουσι τὴν γῆν, ὅταν ἐκβάλλοντες τὰς ῥίζας ἀφίνωμεν καταγῆς τὰ φύλλα.

Ἀδυνατίζουσι δὲ ὁμοίως πολὺ ὅλοι οἱ ἐλαιώδεις καρποὶ, καθὼς τὸ σησάμιον, λινάριον, κτλ.

Τὰ πῖσα, οἱ κύαμοι, καὶ τινὰ ἄλλα ὄσπρια, ἀδυνατίζουσιν ὀλιγότερον τὴν γῆν παρὰ τὰ σιτηρὰ, ἂν λαμβάνωμεν τὸν καρπὸν των ὠριμασμένον· ἀλλ' ἂν τὰ κόπτομεν ἐνῶ ἀνθοῦσιν, ἴσως δὲν βλάπτουσι διόλου τὴν γῆν.

Παρατήρησαν δὲ προσέτι οἱ γεωργοί, ὅτι πᾶν εἶδος φυτοῦ ἀδυνατίζει πλεότερον τὴν γῆν, ὅταν ἀφήσωμεν τοὺς σπόρους του νὰ μεστώσωσι παρ' ὅταν τὸ κόψωμεν τρυφερόν.

Διὰ νὰ μὴ μένῃ λοιπὸν ἡ γῆ ἄκαρπος τρεῖς καὶ τέσσαρας χρόνους, καθὼς εἰς ἡμᾶς, οἱ Εὐρωπαῖοι τὴν σπείρουσι κατὰ συνέχειαν καὶ ἀλληλοδιαδόχως, ἀλλὰ μὲ διάφορα εἶδη, τὰ ὁποῖα δὲν τὴν ἀδυνατίζουσι. Τὸν τρόπον δὲ τοῦτον τῆς καλλιέργειας δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν ἀλλεπαλληλοσπορίαν· ἐπεὶ δὲ τῶν ὀντι οἱ σπόροι ἐναλλάσσονται ἢ συναλλάσσονται καθ' ἑκάστον χρόνον τακτικῶς. Διαρκεῖ δὲ ἡ περίοδος αὕτη πολλοὺς ἢ ὀλίγους χρόνους, ὥστε εἶναι περίοδος πολυχρόνιος καὶ ὀλιγοχρόνιος. Ἐπεὶ δὲ τὸν πρῶτον χρόνον ἐκάστης περιόδου κοπρίζουσι τοὺς ἀγρούς, ὅσον μακροτέρα ἢ πολυχρονιωτέρα τύχη ἡ περίοδος, τόσον ὀλιγότερα κόπρος καταδαπανᾶται, ἀλλ' ἡ γῆ διατηρεῖται μάλιστα εὐφορὸς εἰς τὴν ὀλιγοχρόνιον περίοδον.

Ενίοτε ὁμως κοπρίζουσι τὴν γῆν πολλάκις κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον.

Αἱ ὀλιγοχρόνιοι περίοδοι ἀρμόζουσιν εἰς τὰς λεπτὰς γαίας, αἱ ὁποῖαι ἔχουσι χρεῖαν νὰ κοπρίζωνται συχνάκις, ἀλλ' ὀλιγότερον καθ' ἑκάστην φορὰν.

Ὅταν θέλωμεν νὰ φυλάξωμεν τὴν γῆν εὐφορον, πρέπει νὰ σπείρωμεν τὰ φυτὰ, ὅσα δὲν ἀδυνατίζουσι τὴν γῆν ἢ μάλιστα τὴν καλῆς τρεφούσιν, κατόπιν ἐκείνων, τὰ ὁποῖα τὴν ἀδυνατίζουσιν. Ἀλλ' ἂν κοπρίζωμεν πολὺ συχνά, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπανερχώμεθα ἐντὸς ὀλίγου καιροῦ εἰς τὴν σπορὰν τῶν πρώτων φυτῶν, τὰ ὁποῖα, δηλαδὴ, ὠφελοῦσι τὴν γῆν.

Ἐγνωρίσθη πρὸ πολλοῦ, ὅτι τὸ αὐτὸ φυτὸν δὲν εὐδοκιμεῖ σπειρόμενον ἄλλεπαλλήλως εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, καὶ ὅτι ὁ καρπὸς εἶναι πλείοτερος, ὅταν ἄλληλοδιαδόχως σπειρῶνται φυτὰ διαφόρων εἰδῶν· παραδείγματος χάριν, ἡ μηδική, ἡ ὄνοβρυχίς, καὶ τὸ τριφύλλιον, τὰ ὅποια μένουσιν εἰς τὴν γῆν 8 καὶ 10 χρόνους, δὲν πρέπει νὰ καλλιεργηθῶσιν εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, εἰμὴ μετὰ 8 ἢ 10 πάλιν χρόνους.

Τὸ λινάριον δὲν πληθύνει, ὅταν τὸ σπείρωμεν εἰς τὴν αὐτὴν γῆν, πρὶν περάσωσιν ἕξ χρόνοι, καθὼς καὶ τὰ πῖσα.

Ἄλλα πάλιν φυτὰ ὑποφέρουσι νὰ σπείρωνται συχνότερα· παραδείγματος χάριν, τὸ καννάβιον, ἂν καὶ ἀδυνατίζῃ τὴν γῆν, εὐδοκιμεῖ ὅμως σπειρόμενον πολλοὺς χρόνους κατὰ συνέχειαν· ἀρκεῖ μόνον νὰ κοπρίζεται ἡ γῆ. Οἱ κύαμοι καὶ τὰ καρωτὰ δύνανται ὁμοίως νὰ ἐπιτύχωσι σπειρόμενα εἰς ἐποχὰς πλησιαζούσας.

Φαίνεται μάλιστα οἱ καὶ τὰ γεώμηλα δὲν γίνονται πολὺ ὀλιγώτερα, ὅταν σπείρωνται εἰς τὸν αὐτὸν τόπον κατὰ συνέχειαν πολλοὺς χρόνους, φθάνει μόνον νὰ κοπρίζεται ἡ γῆ.

Ἄλλὰ τὰ σιτηρὰ φυτὰ πρέπει νὰ σπείρωνται ἐκ διαλειμάτων, ἀφοῦ εἰς τοὺς μεταξὺ χρόνους σπαρῶσιν ἄλλα φυτὰ, ἐπεὶ κατ' ἄλλον τρόπον ὀλίγον καρποφοροῦσι.

Τινὰ φυτὰ εὐδοκιμοῦσι πλείοτερον σπειρόμενα μετὰ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ φυτὸν· παραδείγματος χάριν, τὸ τριφύλλιον καὶ οἱ κύαμοι προετοιμάζουσιν ἀξιόλογα τὴν γῆν διὰ τὸ σιτάριον, ἐνῷ τὸ κριθάριον καὶ ἡ βρίζα εὐδοκιμοῦσι περισσότερο, ὅταν σπείρωνται μετὰ τὰ γεώμηλα.

Τὸ τριφύλλιον εἶναι τὸ καλῆτερον ἀπ' ὅλα τὰ φυτὰ εἰς τὴν ἄλλεπαλληλοσπορίαν, ἐπεὶ καλῆτερεύει τὴν γῆν, δίδει ὥραιαν μὲν βοσκήν, τρυφερὸν δὲ καὶ καλὸν χοιτάριον ἀφοῦ ξηρανθῇ, ἔσπείρεται μετὰ τὸ σιτάριον, τὸ λινάριον, κτλ. χωρὶς ἀροτρίασιν (ἀνοιγμα)· ἀλλὰ καὶ τὸ σιτάριον σπείρεται ἐπιτυχῶς μετὰ τὸ τριφύλλιον, ἀφοῦ ἀροτριάσῃ ἡ γῆ.

Ἀνακεφαλαιούμεν τὰ εἰρημένα εἰς τοὺς ἐξῆς κανόνας:—

1. Πρέπει νὰ σπείρωμεν ἄλληλοδιαδόχως τὰ ἀδυνατίζοντα καὶ τὰ καλῆτερέοντα τὴν γῆν φυτὰ διὰ νὰ φυλάξωμεν τὴν εὐφορίαν της.

2. Τὰ σκαλιστικά φυτὰ, καθὼς πῖσα, ἐρέβινθοι, γεώμηλα, κτλ., πρέπει νὰ σπείρωνται συχνά· παραδείγματος χάριν, κατὰ πάντα τρίτον ἢ τέταρτον χρόνον, ἐπεὶ ἐξολοθρεύουσι τὰ παράσιτα χόρτα, καὶ καθαρίζουσι τὴν γῆν.

3. Τὰ σκαλιστικά αὐτὰ φυτὰ συμφέρει νὰ κοπρίζωνται· ἐπεὶ τὸ σκάλισμα ἀρκεῖ νὰ ἐξολοθρεύσῃ τὰ παράσιτα χόρτα, τῶν ὁποίων φέρει τοὺς σπόρους ἡ κοπρία.

4. Ποτὲ νὰ μὴ σπείρωμεν ἄλλεπαλλήλως τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, καὶ μάλιστα σιτηροὺς καρποὺς.

5. Τὸ τριφύλλιον, ἡ μηδική, ἡ ὄνοβρυχίς, καὶ ὅλα τὰ φυτὰ, ὅσα χρησιμεύουσιν ὡς χόρτον καὶ βοσκήν, πρέπει νὰ σπείρωνται μετὰ τοὺς σιτηροὺς καρποὺς, οἱ ὅποιοι καὶ αὐτοὶ πρέπει νὰ σπείρωνται μετὰ τὰ σκαλιστικά φυτὰ.

6. Πρέπει νὰ σπείρωμεν ἀρκετὰ φυτὰ βοσκῆς διὰ νὰ τρέφωμεν ζῶα, καὶ νὰ λαμβάνωμεν ἀπ' αὐτὰ κοπρίαν, ἡ ὅποια τρέφει τὴν γῆν.

Ἰδοὺ ὀνομαστὶ ἔσχεδιον τάξεως, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἀκολουθῶμεν εἰς τὰς διαφόρους περιόδους·

Περίοδοι Τριετείς.

Α'.—Σπείρε ἄλληλοδιαδόχως, 1. Σιτάριον, ἢ λινάριον, τὸ ὁποῖον ζητεῖ προηγουμένης κοπρίαν· 2. Κριθάριον διὰ βοσκῆς, βαμβάκιον, ἀραβόσιτον, βίκον, ἢ βρίζαν· 3. Τριφύλλιον.

Β'.—1. Γεώμηλα, (κόπρισμα)· 2. Βρίζαν· 3. Λάχανα.

Γ'.—1. Ἀραβόσιτον, (κόπρισμα)· 2. Σιτάριον, ἢ κριθάριον· 3. Ἐρεβίνθους, ἢ κύαμους.

Περίοδοι Τετραετείς.

Α'.—1. Σιτάριον· 2. Σιτάριον, (κόπρισμα)· 3. Κριθάριον· 4. Τριφύλλιον, ὄνοβρυχίδα.

Β'.—1. Σιτάριον, (κόπρισμα)· 2. Γεώμηλα· 3. Κριθάριον, ἢ βρίζαν, καὶ βαμβάκιον τὸν αὐτὸν χρόνον· 4. Λινάριον.

Γ'.—1. Βαμβάκιον, (κόπρισμα)· 2. Σιτάριον· 3. Βαμβάκιον, λινάριον· 4. Σιτάριον, κριθάριον.

Περίοδοι Πενταετείς.

Α'.—1. Γεώμηλα, ἢ βίκον· 2. Σιτάριον, (κόπρισμα)· 3. Κριθάριον· 4. Τριφύλλιον· 5. Σιτάριον.

Β'.—1. Φασόλους, ἢ κύαμους, (κόπρισμα)· 2. Σιτάριον, ἢ βρίζαν· 3. Γεώμηλα· 4. Σιτάριον, (κόπρισμα)· 5. Σιτάριον, ἢ καρωτὰ.

Γ'.—1. Βαμβάκιον, ἢ λινάριον, (κόπρισμα)· 2. Σιτάριον· 3. Ἀραβόσιτον, (κόπρισμα)· 4. Σιτάριον· 5. Πεπόνια, κτλ.

Περίοδοι Ἑξαετείς.

Α'.—1. Γεώμηλα, (κόπρισμα)· 2. Λάχανα· 3. Σιτάριον· 4. Σιτάριον, (κόπρισμα)· 5. Σιτάριον· 6. Τριφύλλιον.

Β'.—1. Κύαμους, (κόπρισμα), ἢ ἀραβόσιτον· 2. Κριθάριον ἔσπείρεται· 3. Σιτάριον· 4. Τριφύλλιον· 5. Σιτάριον· 6. Κριθάριον.—ΑΝΘΟΑ. ΚΟΙΝΩΦ. ΓΝΩΣΕΩΝ.

Εἰς δεινὰς περιστάσεις,—λέγει θεολόγος σοφώτατος,—ὅς ἐνθυμώμεθα τὴν συμβουλὴν τοῦ Ἐφεσίου γραμματέως, ὅστις, ἐνῷ εὐρίσκετο εἰς μέγαν θόρυβον ἡ πόλις, εἶπεν, ‘Ἄνδρες Ἐφεσίοι, δεόν ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν, ἔμηνεν ὁ προπετὲς πρᾶττειν.’ Πράξ. ιθ'. 36.

ΔΕΝ ὑπάρχει τί ἀρεστότερον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς παρ' ἀνθρώπου, τὸν ὁποῖον ὑπεχρέωσες· οὐδ' ἀκούεται μουσικὴ τόσον τερπνὴ εἰς τὰ ὦτα, ὅσον ἡ φωνὴ ἀνθρώπου, ὅστις σὲ ὁμολογεῖ εὐεργέτην του.